

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Jánosi-utca 54. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Élyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Tanítóknak egész évre . 2 frt.
" fél évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felhatalások.

A hirdetés díja:

Egy háromsoros petisor térfogata . . . . . 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetés legezlszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

Gimnáziumi ügyek.

E lap hasábjain több alkalommal volt jelezve az az elismerésre méltó törekvés, melynek czélja gimnáziumunk anyagi helyzetének megjavítása s ez által a kor kívánalmait folytán oly színvonalra emelése volt, melyet egy modern intézménytől a nagy közönség méltán elvárhat. Az igazgató választmány megválasztott vezérő férfinak támogatásával minden lépést megtett arra, hogy a közoktatásügyi miniszterium költségvetésében iskolánk subventiója már a jövő évtől kezdve magasabb összeggel szerepeljen, de a legmondosabb utánjárás mellett sem tudott évi ezer forintnál többet kieszközölni: tehát a teljesen indokolt, mondhatni égető szükségnek egy negyedrészt.

Ezen ezer forintnyi többlet mikénti felhasználása felett a napokban intézkedett az igazgató választmány, még pedig igen helyes tapintattal akként, hogy a rendes tanárok lakbérét 50—50 frttal felemelte; e felemelés indoka az egyre súlyosodó lakbérviszonyokban keresendő. Tanárainknak nincs megadva a fizetésnek az a minimuma sem, mely a megfelelő anyagi eszközökkel rendelkező felekezeti középiskolák tanárainak megvan. Míg más helyen — különösen állami tanintézetekben — az 1200 frtnyi fizetés a szolgálati évek arányában 1800 frtig emelkedhetik, nálunk a normalis fizetés 1000 frt, marad az idők végeig — és e fizetésért jóval magasabb óraszám mellett, a mi tanári karunk ugyanazon funkciót teljesíti, melyet bármely jobban dotált tanárikar, még pedig a felekezeti és állami hatóságok szigorú ellenőrzése alatt oly lelkiismeretes buzgósággal, hogy a magas miniszterium ritkán hallható elismerését is kivívta. Most a lakbér némi felemelése folytán a helyzet javult valamit, mert ez által legalább annyira jutottak tanáraink, hogy lakbérrel együtt

lesz annyi fizetésük, mint más helyen lakbér nélkül.

Fog-e e normalis kerékvágásba még mindig nem jutott ügyön lendíteni a buzgóság — nem tudjuk, de alapos reményünk van arra, hogy a helyzet világos ismerése azokat a vezérő férfiakat, kik ez ügy érdekében már eddig is elismerésre méltó buzgalmat fejtettek ki, a jóakarattal továbbra is sarkalni fogja, működésüket nem tekintvén befejezettnek a csak negyedrészen kivívott eredményvel s az igazgató választmányának azon elhatározását, hogy tanáraink szolgálati éveik arányában fizetés-pótlékkal is elláttassanak, a gyakorlatban érvényesíteni fogják.

Első sorban azonban a város volna hivatva arra, hogy az ügy mielőbbi rendezéséhez hozzájáruljon, a mennyiben nem személyekről, hanem egy kulturális intézményről van szó. Számos város van olyan, mely kulturintézményeinek fejlesztését első kötelességének tekinti, míg nálunk a mezőgazdaságra van tekintve a főszű, melynek elbírálása ezuttal nem tartozik feladatunk körébe, azt azonban konstatáljuk, hogy városunk anyagi ügyeiben az állapot nem oly rózsás, hogy attól a gimnázium, mint kulturintézmény, reményeinek megvalósulhatását várhatná s így még az is megtörténhetik, hogy a súlyos anyagi körülmények közt levő iskola a talán még mindig elég könnyen lélező városnak megtéríti azon nyolcezer forintnyi összeg kamatját, melyet a nemes buzgalom a gimnázium szárnyának kiépítésékor a város terhére vállalt el. Mi sok tekintetben elismerjük a város áldozatkészségét; áldozott akkor, mikor megyei székhely lett, áldozott a katonaságért, a törvényszékért, méntelepért, mezőgazdaságért, még pedig egyszer-másszor erejét meghaladó módon is, de a kulturintézményekért, az előbbiekhöz viszonyítva, még mindig keveset

írhat be az áldozatok örökké fenmaradó törzskönyvébe. Losonc, Nyiregyháza, Deés, Versecz, Szamosujvár, Esztergom, Zenta, Becskerek, Érsekújvár stb., e téren már nevüket megörökítették. Vajha Rimaszombatot is e névsorban láthatnók!

Marius.

Közművelődési mozgalom. A rimaszombati polgári olvasókörben a tavaly megkezdett tanulságos felolvasások ez idén is folytatást nyernek, s ilykép városunk polgárságának kulturális emelkedésére nézve e terület hovatovább nagyobb jelentőséget nyer. Az olvasókör választmánya — mint értesülünk — szerencsés volt ezuttal Dr. Szabó Samu vármegyei főorvost egy közérdekű és népszerű egészségügyi előadás tartására megnyerni, ezen előadás folyó december hó 18-án (vasárnap) d. u. 3 órakor tartatik meg az egylet helyiségében, hová ez alkalomra az érdeklődőket ez uton is meghívja a rimaszombati polgári olvasókör nevében: Rábely Miklós elnök.

A hajsza vége. Dr. Bernát István, az ipariskolák országos felügyelője a kultuszminiszteriumban viselt ezen állásáról lemondott, s lemondása okául beadványában kijelentette, hogy „nem akar oly politika szolgálatában állani, melynek forrása nem tiszta, erkölcsi alapjai pedig nem kifogástalanok.” Azon elhatározásnak, mely a tevékeny férfiú visszavonulásában megnyilatkozik, — előzményei megválasztásának egy rendkívül szomorú időszakába: a múlt téli képviselőválasztásokba nyulnak vissza. A közönségnek még bizonytalán élénk emlékezetében van mindaz, ami ezen időben történt, s így arra vissza ezuttal nem térünk. A lemondás ügye egyébiránt a fővárosi sajtóban is részletesen szellőztetve lett, s a hirlapi vita eddigelé még befejezetlen. Véleményünk nyilvánítását ennélfogva fentartjuk akkorra, midőn az ügy ezen része befejezést nyer.

* * * **Rendkívüli megyebizottsági gyűlés** tartatott f. hó 2-án a megyeház disztermében Hámos László

TÁRCSA.

TÉL.

— De Pregheruae Györgytől —

Borzasztóan fáztak 6. emeleti padlászobájukban, mely oly közel volt a padlás fedeléhez, hogy szinte érezték az azon fekvő hó súlyát. A férfi megszólalt:

— Nem volna-e jó, ha lemennénk?

— Minek? Az utcán sem lesz jobb dolgunk — válaszolt az asszony, kit az idő és éhség elrejtítettek.

De a még meglehetősen élénk öreg folytató:

— Elmehtenék legalább fűtőzni a pályaudvarra; lehet, hogy ott az étterem ajtaja előtt könyörületes emberekől néhány soust is kaphatnánk. Menjünk, próbáljuk meg!

— Hagyj beket! Fáradt vagyok én nagyon, nagyon éhes. Csak még ez este meghalhatnék!...

— No igazán, mondhatom, szerény igényeid vannak! De öregem, a sült galamb nem repül az ember szájába; valamit mégis csak kell tenni a dologhoz. Igaz, meghalni volna a legjobb, de ahhoz is kályha kell és legalább néhány sousnyi közsén — az meg nincs...

— Vétkezel öregem, ha a magad halálát is kívánod, te még elég erős vagy. Igaz, nem oly erős, mint midőn a kőbányákban követ törtél; de nemsokára utcáseprőkre lesz szükség és akkor, ha a szerenese kedvez, könnyen juthatsz állomáshoz; a seprőt meg még könnyen elkezelnéd.

— Juj be fádom! brr... jajgatott az öreg. De hogyne! mikor majd meztelen vagyok. Nézd csak, a bőröm is kilátszik... Mégis borzasztó, hogy az ember egy hosszú, kintéljes élet után 72 éves korában egy kis szalmán nyugodtan ki nem mulhat, mint egy eb... Ismétlem, jöjj le! Odalent lehet, kaphatunk egy kis almizsnát, ha nyomorunkat a járók-kelők előtt kitarjuk, míg itt minden segély hiányában nyomorulttan kimulunk. Terringettél, jer le, ha mondom, rögtön!

— Jó, hát lemegyek, öregem, — szólt az asszony fogvazogva, — de előre megmondom, hogy ide többé vissza nem térek.

Havazik. A járdákat tükörsima jégréteg borítja; a gázlámgok szomorúan égnek az utcák fényes kirakataiban. Csipős éjszaki szél esapdossa az arczokat, mint megannyi tövises vesszőshintás. A kevés járó-kelők egész az

orrukig begombolkozva sietnek ide s tova. A bakon ülő nagy bundákba burkolt bérkocsisok gyorsabb ügetésre ösztönzik fáradt gébékét s megállnak egy-egy fényes vendéglő vagy kávéház ajtaja előtt.

Itt a vendégek oly gyorsan sietnek befelé, hogy a csipős szél ellen védekezhessenek, hogy az ajtóban álló koldusoknak még a „könyörületesség” szó kimondására sem érnek rá.

Mintán a két öreg egy ideig eredmény nélkül várt, az asszony elvonta onnan a férjét. Erős köhögés tépi szét mellét; azért nem enged, míg el nem vonja férjét egy bizonyos, jól ismert szél felé.

Néhány perc múlva a sűrű ködhamályból a hullámzó Szajna habzó vize bontakozik ki előttünk, olyan, mint magas lámpák aranyos fényétől szegélyezett óriási katarakt.

A férfi feleszmél; megérti nejét, de megtántorodik, mint az örvény szélén álló ló s kinosan hörög:

— Nem ezt, nem ezt...!

— Miért ne? — kérdé neje, száraz karját férje nyaka köré fonva, ez hamar megvolna. Olyan jól alalának ez éjjel kedves öregem...

— Juj be fádom! jajgatott az öreg és kiszabadítani igyekezett magát neje karjaiból, miközben fogai vaczogtak.

— Nem öregem, nem így...! Eh! — kiáltott és rekedt, üresen hangzó nevelésben tört ki, nevetni fogunk még ma édes jó öregem. Vig temetésünk lesz...

Oly nagyon fagyott, hogy a passy-i vasut építési munkálatokat be kellett szüntetni. Az állomás közelében villák vannak. Nyilván a munkások által lakvák, kik esendes munkájukban megzavartván, egy időre ott hagyták azokat. Bizonyára be vannak zárva, de a keretből könnyen megközelíthetők.

Az egyik elhagyott villa körül éjféltájban két nyomorult alak sompolyog.

Oly lassan, az éhségtől annyira elesigázottan vándorognak, hogy alig látszanak mozogni. Vézna alakjuk egészen oda lapul a falhoz és elvész a sikátor sötétségében. Most ajtónyikorgás hallatszik; nyilván szüvevett volt, azért engedett oly könnyen az erőtlen nyomásnak — és ismét mély esend borul a vastag hó-lepelre.

A szerencsétlenek egy kis kertbe jutottak, hol a férfi jól ösmerve a járást, bátran ment előre, követve összeaszott nejétől, kit makacs köhögése majd megfúlasztott.

Most egy betört ablaktábla esőrompólése hallatszik, mit ismét mély esend követ.

A férfi az ablakon át behatolt a szobába és néhány pillanat múlva megjelent a kinyitott ajtó küszöbén és beereszté ott várakozó nejét, beléptek mind a ketten és gondosan becsukták az ajtót.

Eltapogatódtak a konyhába, lámpát gyújtottak és kutatni kezdtek. Nem éléskamrát vagy pénzét keresték, hanem a faszint. Megtalálták. Az asszony szemet szedett rongyos kötényébe, a férfi meg fahasábokkal rakodott meg, vissza siettek az ebédlőbe és szinig megtölték a kályhát. Végre megfűtözhetnek!

Oly jól esett a pompás melegség dermedt tagjaiknak! A nő sirt örömebe, a férfi meg nevetett.

Az asszony a kályha mellé ült, karjait a kályha köré fonta és mormogott.

— Milyen jó meleg! milyen jó meleg!

A férfi meg felelt:

— Kár, hogy valami rágnivaló nincs, milyen jó vendégséget esaphatnánk!

A nő sóhajtott.

— Sebj! folytató a férfi tréfás hangon, — a ki alszik — jó lakik. Jer, ülj mellém öregem!

Támlásszéket tolt a kályha mellé, segített nejének kényelmesen elhelyezkedni és mélyen elérzékenyülve megcsókolta homlokát.

Az asszony mosolygott s félálmosan motyogott:

— Istenem, milyen jó meleg!

— Nemde? úgy érezzük itt magunkat, mint miliomosok. Idetolok magamnak is egy fauteuilt, egészen a tied mellé, megengeded úgy-e öregem?

— Igen, mellém, egészen mellém, válaszolt álmosan, mint...

— Mint egykor, midőn még fiatalok voltunk, mindennap dolgozhattunk és ehetünk. Hogy szerettük egymást!

— Már most öregek vagyunk, — dadogott az asszony. — Mily gyorsan multak el azok a jó idők!... Nagyon éhes vagyok! tevé hozzá halkan.

— Aludj el! — válaszolt a férfi.

De a nő folytató:

— Ninesen-e valami enni vagy inni való?

— De öregem, csak nem leszünk zsványok!... Ne ébressz bennem rossz gondolatokat... En is éhes vagyok... Istenem, te tudod, mily éhes vagyok!

Kitátotta száját és a kályha fölé hajolt, mintha az

főispán elnöklelte alatt. A gyűlésnek, melyen a vármegye-
bizottság tagjai közül mindössze huszan jelentek meg,
egyedüli tárgya az 1886-ban választott s most kilépő
bizottsági tagok helyére új tagok választásának elrendelése
volt. A választás napjával f. hó 14-ike, az igazoló választá-
mány ülése napjával pedig f. hó 29-ike tüzetett ki. Végül
kijelöltettek a választási elnökök, s a gyűlést véget ért.

* Iparhatósági megbízottak választása. Azon
iparhatósági megbízottaknak, kik az 1893. év folyamán
hivatva lesznek a városi tanács mellett való működésre,
választása f. hó 7-én ment végbe. Minthogy a szavazatok
szedése a városházán a késő esti órákig tartott, lapunk
zártáig nem nyerhettünk értesülést a megválasztottak
névsoráról.

Színház.

Bátosi színtársulatáról lapunk múlt számában kife-
jezett véleményünket, az azóta lefolyt előadásokra is fen-
tartjuk; tagadhatatlan az, hogy a társulatnak van néhány
oly tagja, kik törekvéseikben magasabb szempontok szol-
gálatában állanak s ezek közönségünknek művészi igényeit
jóformán kielégítik, a műsor is elég változatos s bár itt-
ott egy-egy ismert darab is színe kerül, általában az ed-
digi bérletek alatt elég újdonságot láttunk. Nagyobb si-
kerrel a könnyebb műfajok kerülnek színre. Szerdán a
Papageno határozott tetszésben részesült, mely főleg
a simán gördülő, összefüggő előadásnak tulajdonítható,
bár nem csekély mértékben fokozta a sikert azon körülmény,
hogy a szereplők temperamentuma egyenesen a könnyebb
műfajok kultiválására alkalmas. Polgár Béla
(Koczor) a bouleszk-komikumnak kitűnő személyesítője,
Bátosi (Gyutás) jeles szalonkomikus, Szilágyi Berta (Koczorné)
ugyanesen genreből derekasan megállja helyét. Kúnhegyi
képességei a bonvivant szerepkörre utalják s ebben kitűnő,
Polgár Károly (Turnai) és Kiss P. (Argyelán) az emblema-
tájak teljesen beillettek, míg Polgár Fanni és Szathmári Zsuzsika
(Magda és Vera) a darab valóságos lelkei voltak. A közönség
különösen mulatott s az előadók játékát nyílt jelenetben is
viharos tapsal kísérte.

Csütörtökön Suderman világhírű színműve a „Be-
csület” került színre eléggé feltűrt előadás előtt. Közönségünk
már ismerte e darabot Halmi társulatának előadásából.
Nem szándékoztunk összehasonlításokat tenni, a mi
ítéletünket nagyon megkönnyítette, e helyett szívesen elismerjük,
hogy Bátosi (Róbert) nemes felfogással s igazi
vervvel személyesítette az ideális becsület bajnokát. Jeles
volt Polgár Fanni is a nemes gondolkodású Leonora szerepében.
Kurtok Kúnhegyi, a Heinecke párt Polgár Béla és Szilágyi Berta
játékát megfelelő sikerrel. Szabó Gábor azonban sehogy sem
tudta magát beletalálni a Trast gróf szerepébe, akadozott s ez
illúziókat meglehetősen csökkentett. A szombati előadásról
jobban szeretnénk hallgatni; egy silány kompozíciója,
sikamlós talajon mozgó s a legelső komikum eszközeiből
összegyurt darabot játszottak, melynek egyes jelenetei még
izlésünket is sértették. Különben sem tudjuk, hogy a „Ne
hagyd magad Schlesinger” ezimhez hogyan jutott a darab.
Egyet azonban ez alkalommal is konstataink: azt, hogy az előadás
— színészi értékét tekintve — e silány darabban is sikerült.
Azt hisszük, hogy a közvélemény tolmácsai vagyunk akkor,
mikor azon óhajtatunknak adunk kifejezést, hogy mentől
kevesebb ilyen darab kerüljön a Bátosi műsorába. A „Paraszt
tromf” mint sokkal magasabb színvonalon álló népszínmű,
a vasárnapi közönséget jóízűen mulattatta. Teljes elismerésünknek
kell kifejezést adnunk a hétfői rendkívüli előadás felett is,
mikor a „Diurnistát” vették elé féléltárak mellett a mult
alkalommal általunk mondottak figyelembe vételével. A
„Megboldogultban” Kúnhegyi, Bátosi, Polgár Béla,
Polgár Fanni és Kiss bohós-

abból kiadódó meleget beszíni akarta volna. Egész testében
megremegett. Neje eközben esendesen elszenderedett.
— Vegre! — szolt a férj.

Felkelt helyéről és lassu léptekkel sétálgatni kezdett
a szobában. Majd az ajtóhoz ment és megvizsgálta, hogy az
ajtók és ablakok jól be vannak-e zárva. Rendben talált
mindent; az ajtók és az ablakok légmentesen voltak bezárva.

Visszatért a kályhához és a esővet kirántotta a falból.
Sűrű, fojtó füst keletkezett és lassacskán megtöltte a szobát.

A szerencsétlen ismét elfoglalta előbbi helyét s rongyokba
burkolt tagjait kényelmesen terpesztette szét az arabeskekkel
díszített fauteuillen. Még közelebb húzódott alvó nejehez
és ráfűggeszté meredt szeméit.

Talán arra az életre gondolt, melyet elhagyandó volt?
Nem. Elképzelte magában, mily arzatot vágnak majd a villa
tulajdonosai, ha visszatérnek és szobájukban oly két utálatos
holttestet találnak. Biztosan bosszankodni fognak és az étel
sem fog nekik ebben a teremben jól esni.

Arra gondolt, hogy miképpen igazolná magát előtük:
kalaplevegő szolana:

Boesánat tisztelt uraim! ha az ember meg akar halni és
nincs módjában, kénytelen kölcsönözni folyamodni, nemde?
Igaz, mi betörtünk a lakásukba, de csak azzal a jó szándékkal,
hogy a velünk minden törődő társadalmat két nyomorúságos
proletártól, kiknek egyszerű látása is visszatetszést szül
ily tündöklő városban — megszabadítsuk. Ahol minden
mulat, nevet és tánczot, kellemetlen nyomorult alakokat
látni. Kár, hogy nincs oly örvény, mely minden kenyer
nélkül álló koldust befogadna. Ez is a jó kormányzat
következménye. Adának nekik egy kis levest és aztán
... krach! Ez volna a legegyszerűbb és végső mód...
Aludj jól kedves öregem, egykori szerelmem! Ez utolsó
éjjelünk... Mily szép voltál 20 éves korodban! —
Ugyan emlékezel-e még rá?... Tavaszkor volt, eseresny
érsékor... a földet... a zöld pázsit... Jaj, megfulok!
Oh Istenem ha körülöttünk vagy... és reánk... te...
tekintel...!

Az erős, fojtó füst egyre nagyobb, áthatóbb lett;
körülövezte a két öregot, kik egy kicsit hörögtek és
aztán elhallgattak... Ugy aludtak egymás kezét fogva,
nyitott ajakkal, mintha az angyalokra mosolyognának...

Ferber Albert.

kodásain kitűnően mulatott a közönség. Különösen Kún-
hegyit kell kiemelnünk, kinek distingváljt játéka osztatlan
tetszésben részesült. Censor.

Nyílt levél

Lőrinczy György urhoz, a „Gömör-Kishont” szerkesztőjéhez.

Tisztelt Barátunk!

Az olvasóközönség tájékoztatása és felvilágosítása
ezéjjelől a valóságához híven ezennel kijelentjük, hogy
lapunknak folyó hó 1-én megjelent 50-ik számában fog-
lalt első szerkesztői üzenet közlése mindnyájunknak elő-
zetes tudtával és beleegyezésével történt, s hogy az nem
a te tolladból ered.

Jelen nyilatkozatunknak tetszésed szerint való fel-
használására ezennel feljogosítottunk.

Rimaszombat, 1892. decz. 6.

Dr. Kármán Zoltán.

Dr. Zsery István.

Perecz Samu.

Fábró János.

Dr. Kármán Aladár Ernő.

Simkó Endre.

Dr. Veres Samu.

Kostyál Gyula.

Mihályi Lajos.

a „Gömör-Kishont” belmunkatársai.

Helybeli hírek.

Katonai hírek. Fadallah el Haded Mihály őrnagy,
méntelepi parancsnok folyó hó 5-én este városunkba ér-
kezett s szemlélt tartott a szabadkai méntelep legénységét
felett. — Lorenz tüzérkapitány szabadságeideje leteltével
ide visszaérkezett.

Katonai áthelyezés. A helybeli tüzérüzegosztály
rokonzenyes fiatal orvosa: Dr. Schwarz Dávid es. és kir.
főorvos, ki egy év óta tartózkodik városunkban, át-
helyeztetett Losoncra a 25. sz. gyalogezredhez. Helyére
Losonczról dr. Max Ignác es. és kir. ezredorvos jön,
ki már e napokban érkezik ide.

Halálozás. A paulai szent Vinczéről nevezett irgal-
mas rend rimaszombati osztályát súlyos csapás érte. A
megyei közkórház buzgó, odaadó és lelkiismeretes ápoló-
női sorából kidőlt egy elte virágában, pusztán nemes hi-
vatásának élő, a szenvedő betegeket szívvel-lélekkel, teljes
önfeláldozással ápoló testvér, kit magasatos hivatása tel-
jesítése közben ért el a sorvasztó kór, melynek folyó hó
4-én áldozatul is esett. Krainer Julianna Edburgában,
az alig 30 éves irgalmas nővérben a megyei közkórház
ápoló személyzete egyik legbuzgóbb tagját veszítette el.
Folyó hó 5-én a megyei közkórházból kesergő társnő is
nagy közönség részvételével temették el.

A koccsolyázó-egyletből. A mult heten kitűnő
auspiciumok között köszöntött be a koccsolya-saison.
Minden hivatalos színezetű megnyitás nélkül seregestől
igyekeztek a jégpályára szent Halifax lelkes hívei, s
ugyanesak kedélyesen és örömtől duzzadó kebelük vígan
siklottak tova a jól befagyott terjedelmes pályán. Azt
hittük persze, hogy ez már így marad jó darab ideig,
s ebben a reményben délutánonként fokozott lelkesedéssel
rajzolgattuk az íveket a tükörsima jégen s alig-alig ki-
vánkóztunk valaki az ujonnan épült, modern igényeknek
teljesen megfelelően berendezett, szép pavillonba me-
legedni. Terveztünk sok szépet és nemeset, megcsináltuk
a programot az egész tételre s egyszerre jött a sűrű
pelyhekben szállingó, majd nyakig érő hó, beborította a
jégpályát, s eltedte azt a csomó szép tervet is, melyet a
nemes sport buzgó fő hívei a sportkedvelő közönség
szóraztatására ügyesen kifundáltak. A szorosban egybe-
füződő karok szétváltak, az édesen sutogók, kedélyesen
esevegők hangja elhangzott a ridegen sivitó szélben, mely
kiméletlenül csapkodta szemünkbe a felkavart hópihé-
ket; megzavart a förtelmes idő, mely remélhetőleg nem
sokáig tartja vissza a testező s üditő koccsolyasport
híveit a gyönyörteljes élvezettől. Az egylet derék elnöke:
Dr. Löcherer Tamás, mindent elkövet, hogy a sport-
kedvelők teljes mértékben való szórazatását semmiféle
hiány vagy akadályozó körülmény a jégpályán meg ne
zavarja. — Megemlítjük még, hogy f. hó 4-ére az elnök
közgyűlésre hívta az új pavillonba az egylet szép számu
tagjait, e közgyűlést azonban, miután a tagok az alap-
szabályok követelményének megfelelő számban nem je-
lentek meg; nem lehetett megtartani. Annak újabb határ-
idejűl jövő vasárnap, azaz f. hó 11-ike tüzetett ki,
mikor is remélhetőleg nagyobb fokú érdeklődést fognak
mutatni a tagok az egylet ügyei iránt.

Búcsu. Vidovics István, ki a „Három-Róza”
vendéglő éttermének és kávéházának volt több éven át
bérlelője, december 1-én üzletétől megválván, Budapestre
ment lakni. Városi és vidéki közönségünk rokonszenvvel
viseltetett iránta, mint oly üzletember iránt, ki a fokozott
igényeket általában ki tudta elégíteni. Ő volt az első ven-
deglős, ki a Háromrózát minden tekintetben nagy városi
színteremre emelte s konyhájának széles körben elismer-
ést tudott szerezni. Távozása alkalmával bucsulakomát
adott, melyen törzsvendégei előtt szíves köszönetet fejezte
ki a rokonszenves támogatásért, melyben évek hosszú
során át részesítették, a nagy közönség előtt pedig lapunk
utján fejezte ki köszönetét és halálját.

— **Telapó** ugyanekes megrázta bozontos szakalát,
hogy térdig járunk a hóban. Két napon (decz. 4. 5.)
összesen 40 órán át hullott az égi pehely, mely 48₅ cm.
vastagga duzzasztotta a nyugovóra térő föld takaróját. A
finom kristályokká alakult esapadék folyó állapotában 45₂
milliméternyit tett ki. Ez még hagyján, legfőkébb a köz-
lekedést nehezítette meg; de a keddi hózivatar már
hosszabb-rövidebb időre meg is akasztotta. Fővárosi posta
nem jött. Az újságéhes lelkek ki nem békíthetők. Egész
nap kavargott a szél szárnyaira fölkapott parázs hó a le-
vegőben. Istenkisértés volt ultra kelni; nagy elszántság
csak az utazára is lépni. Rohant lefelé a barometer. Ezen
kritikus három nap alatt husz milliméterrel (747₀—726₆)
esett a biganyoszlop. Most kezd már emelkedni. Remél-
jük Aeolus barlangjába zárja a fékevesztett eselédet s
mi élvezhetjük majd a tél kellemes jó szánuton, sima
jégpályán.

Diphtheritisz-járvány. Alig hogy kissé megcsappant
városunkban a vörheny esetek száma, máris újabb erővel
tört ki a diphtheritisz — ronesoló toroklob. — Városunk
polgármestere folyó hó 1-i kelettel felhívásban közli az
orvosokkal a járvány hivatalos megállapítását, s a jár-

vány elfojtása, illetve tovább terjedésének megállítására
célszerű kötelességükre teszi, hogy az ily nemű megbete-
gedéseket a hatóságnál azonnal bejelentésük. — Meg-
említjük ennek kapcsán, hogy Rozsnyón is dühöng a
diphtheritisz és vörheny, s mint értesülünk az odáikat
ismét be kellett zárni a járvány terjedése miatt.

Hatvasári epizód. A mult szombaton ugyanesak
nagy lármát csinált egy szegény paraszt ember, ki pa-
takzó vértől borítva szaladt végig a piacon egy juhász-
bojtár után, ki nem tudni mi okból s az összetörölődött
kocsi között az egyik kocsinülő parasztembernek neki
ment és bunkós botjával úgy föbe vágta, hogy nyomban
elborította a vér a szegény embert. A támadó bojtárt a
rendőrség elfogta s a hüvőre tette.

Karacsonyi vásár. A nemskára bekövetkező nagy
ünnepekre nemesak a családokban, hanem a kereskedői
körökben is nagyban készülődnek. Ha az ember egy kör-
ütné tesz a piacon, szemébe ötlenek a szebbnél szebb
karakatok, melyek városunknak előkelő nagyvárosias szint
kölesönöznek. Teljesen méltányoljuk az egyéni érzelme-
nek ama nyilvánulását, mely az emberiség megváltójának
születésénél minden rendű és rangu családban
„Krisztkindli” alakban nyer kifejezést, de meg vagyunk
győződve arról is, hogy igen sokan nem tudják minő
meglepetésben részesítsék szeretteiket, hozzátartozóikat.
Mi azoknak, kik gyermekeiknek karácsonyfát állítanak,
különösen figyelemre ajánljuk özv. Miskolczy Ist-
vanné cukrász üzletét, mely ép erre való tekintettel,
kiváló gazdagon van felszerelve a cukorművészet legsze-
lyesebb alkotásu készítményeivel, — rózsák, bomboni-
erek, tortadiszkek, angyalkák stb. a legnagyobb választék-
ban kaphatók. — Azok, kik maradandóbb becsű emléke-
ket kívánnak kedveskedni, látogassák meg a Löfkovics
Lipót, Stech Kálmán és Braun Zsigmond üzle-
teit, melyekben a legesimább bronz, nickel és alumi-
nium emléktárgyak gazdag választékban állanak rendel-
kezésre. Ruháruházaiban és szövetekben különösen ér-
dekes az Engel Adolf és Landau A. üzlete, míg
apróbb divatezkekben a Löfkovics mellett a Reisz
József raktára érdemel figyelmet. Igen szép választéka
van alkalmas tárgyakban Haas Salamon üzletének is,
míg a legnemesebb ünnepi ajándék: a könyv és díszmű
halomszámra van készletben Kármán S. könyvkeres-
kedésében.

Vármegyei újdonságok.

Bethlen András gróf ipar- és földmívelésügyi m.
kir. miniszter mult heten Betlérben volt Andrássy Géza
grófnál, s megtekintette a bányá- és vasipartelepeket,
miközben élénken érdeklődött megyénk közgazdasági vi-
szonyai iránt, s részt vett a vendéglátó főúr által rendezett
nagy vadászaton.

A gömöri ev. ref. lelkeszi értekezlet, melynek
nem régebben Tornallyán tartott gyűléséről már megemlé-
keztünk — közölte a halottak estéjének meg-
ünneplése elleni tiltakozását terjedelmes indokolásával s a
jelenvoltak névsorával együtt a „Rozsnyói Híradó”-ban.
Minden tartózkodása mellett is erős ítékezés eme hatá-
rozat a kálvinista egyház egyik tiszteletreméltó alakja, az
őz Szentpétery Sámuel felett, kinek — bármint
igyekezzen is puritán kálomlástását kétségbevonni —
ma már csak regébe illő esudabuzgóságáról mindig áhi-
tattal fog megemlékezni a jövő nemzedék. Az istenes
vén ember az őt jellemző szeretettel felelt az ítélezők-
nek ugyanesak az említett lap mult vasárnapi számában,
alapezikként minden pontját föntartva a halottak estéjére
irt énekét parancsoló szükségből létrejöttnek mondja,
miután évről-évre látta híveinél az egyh. előjáróság tud-
ta nélkül, sőt azok ellenére terjedni a halottak estéje
megünneplését. — Az ev. ref. papság értekezleti jegyző-
könyvében különben csak 18 rendes és segédlelkész nevé
olvastuk, nincsen ott harminckettőnek a neve, s köztük
számos olyané, kik nemesak számot tesznek megyénk
ev. ref. egyháztársadalmában, hanem ott első rangú szere-
pet játszanak. — Ez a körülmény nagyon illuszióssá
teszi a tiltakozás súlyosságát!

Hivatalos csodabogár. Csodabogarak mindig vol-
tak, vannak és lesznek. — Annyi azonban sehol sem
repked mint a hivatalos életben, hol a legszebb telivér
példányokra találhatni. De nem is érne az semmit, ha a
sok unalmas komoly dolog között hébe-hóba egy-egy
ilyen humoros állatka elő nem fordulna. Legtöbbször a
tudákos mulattató észjárás szüleménye, de megcsik, hogy
hivatalos komolysággal szerkesztett szövegben hivatalos pe-
sését alatt születik meg. Ez utóbbi fajtaához tartozik az alább
szószertint közölt hivatalos átirat is, mit egy közhivatal inté-
zett a helybeli kir. törvényszékhez, fogalmazván azt kö-
vetkező nyakatekert módon: „Tekintetes k. törvényszék-
nek. Rszombatan Miután bent tisztelt *viszavéró*
válasz iratában nem csak az U-jegyzék betűje nem, de
a név sem feltüntetve lett, mely szerint az hova soroz-
zanló lehesen abból kivenni nem tudjuk — hivatalos
tisztellett azt azoknak pótlására valamint a hivatalt, az-az
törvényszék kitételét is, ezennel eszközölni — megke-
ressük.”

Vegyes hírek.

Irodalmi választások. Mint minden december hó-
ban, amikor a Kisfaludy- és Petőfi-társaságban tagsági
hely van üresedésben, most is megindultak már az iro-
dalmi választási mozgalmak. A Petőfi-társaságban, ahol
az elhunyt Törs Kálmán helye töltendő be, a „M.-H.”
értesülése szerint már előre el van döntve a kérdés. Csak-
nem példátlan elismeréssel fordul a társaság Pósa La-
jos felé, aki már rég megérdemelte a beválasztást. Pósa
Mikszáth Kálmán ajánlja, „mint a gyermekirodalom ne-
vezetes művelőjét s a mellett elsőrangú költőt.” A rend-
kívül meglepő hangú ajánlás végén Mikszáth azt is óhaj-
fejezi ki, hogy a megválasztás egyhangulag történjék. Ezt
az ajánlást a Petőfi-társaságnak 14 tagja írta alá, köztük
Jókai Mór elnök. De ezenkívül még egy más ajánlást
is nyújtották be a titkárhoz, melyben még hét tag ajánlja
Pósat; írásbelileg ajánlják tehát Pósat huszonegyen, még
pedig: Jókai Mór a Petőfi-társaság elnöke, Komócsy Jó-
zsef alelnök, Ambrus Zoltán, Abonyi Árpád, Bartók La-
jos, Beniczky Bajza Lenke, Beresényi Béla, Endrődy
Sándor, György Aladár, Herczeg Ferencz, Incedi László,
Kiss József, Kvassay Ede, László Mihály, Mikszáth
Kálmán, Rákosi Viktor, Sebők Zsigmond, Szabóné Nogáll
Janka, Szabó Endre, Torkos László, Várdi Antal dr.

Általános a véleményem, hogy Pósa megválasztásával a Petőfi társaság egy eddigi mulasztását teszi jóvá, amint ennek Mikszáth is kifejezést ad az ajánló-levelemben.

Gyászír. Városunk egy jeles szülöttének gyászos elhunytáról értesít bennünket az a jelentés, mely Nagyváradról hozzánk érkezik: „A jászóvári prémonstéri kanonok rend nagyváradi társháza és főgymnasiumának tanártestülete, az egész rend s az elhunytak összes rokonai nevében legbensőbb fájdalommal tudatja szeretett társának Bolka István Vilmos prem. r. kanonok, volt főgymnasiumi tanárnak, életének 52-ik alkalomságának 29-ik és tanárkodásának 30-ik évében, november hó 30-án esti 6 órakor hosszas szenvedés után és mégis váratlanul bekövetkezett esetlen elhunytát. A tisztalelkű jeles pap földi maradványai folyó évi december hó 2-án reggel 9 órakor, a prémonstrei rendház templomában tartott egész-telő szent mise-áldozat után a nagyváradi-olasz közös temetőben örök nyugalomra tétettek. Legyen áldott emlékezete.

Magyar földművelők naptára az 1893. közönséges évre. A naptár azon irodalmi forma, mely földműves népünk szellemi szükségletét majdnem évszázadokon keresztül teljesen kielégítette. Beszerezvén a komáromi vagy löcsői híres, jövődöt mondó kalendáriumokat, ritkán nyult más irodalmi termékekhez, kivéve a bibliát. Ezekből érthető azon törekvés, hogy közzéadásunk publicistái a népre kalendáriumja után iparkodtak hatni és ezen törekvésnek köszöni a sokféle „népnaptár“ létezését, melyek azonban rendszerint csak a vállalkozónak váltak hasznára, kevésbé a népnek. — Az előtűnik fekvő művet sok más megelőző mű, leginkább a rém-meséket cultiválta; pedig a ki népünk ismeri, annak be kell látnia, hogy kellő tárgy dűstingválás és a hang mesterkéletlen egyszerűségével teljesen eleget teszünk a népiesség követelményeinek. A magyar földművelők naptára, mely az Athenium kiadása, e tekintetben magasan felüláll elődeinél, mert ez oly irodalmi termék, mely ugy tartalma, mint kiállítás s olesó áránál fogva (ára 30 kr.) minden néparát teljes elismerésre számíthat és méltán megérdemelné a legszélesebb körben való elterjedést. De lássuk tartalmát. Maga a „kalendárium“ mint azt tartalmazza, mit benne a nép keresni szokott s minek eliminálását még hiánynak tekintené, mint a holdfény változások s időjárás jelzők. Herschel és a 100 éves naptár szerint, de vannak benne naplőjegyzetek számára rovatos lapok is. Az egyéb naptári tartozékok és újévi verses üdvözlét után következnek Bethlen András gróf, földművelésügyi m. kir. miniszter képes életrajza, rövid körvonalozásával azon üdvös működésnek, mit a föld népe érdekében annyi érékkel, mint eredményvel kifejt. Egy másik képes cikk van szánva országos lötenyésztesünk regenerátorának, bold. Kozma Ferenc működésének. Ez után találjuk az szakcikkek egész sorát u. m. „Mi hasznát tesz a falusi gazda a gazdasági bizottságoknak?“ „Beszélgetés a szarvasmarha tenyésztéséről.“ „Hogyan lehet tojással kereskedni.“ „Miért nem termelt János bátyánk kertjében gyümölcs?“ stb. van továbbá a naptárban még egy biographiai rész (Lukács Béla miniszter) szépirodalmi próza, versek és adomák. Igen becses ki-gyészítése több a gazdát közelebbről érdeklő közlés, mint a szavatossági hibák s a vadászati, halászati tilalmakról szólók, vemhesség mutató táblák, párosítási ellési jegyzetek és a kisgazda könyvviteli szükségseinek kielégítésére szolgáló különféle rovatos lapok. — Szándékosan időztünk hosszabban e naptár ismertetésénél azon reményben, hogy lapunk olvasói nem fogják sajnálni a fáradságot, hogy ezen valóban kitűnő és olesó naptárnak minél szélesebb körben való terjesztéséhez, gazda közönségünk érdekében hozzá járuljanak. C. R.

A karácsony örömei. Bizonyára a legelső helyet foglalja el a karácsony örömei közt a kis Jézus ajándéka, az ugynevezett „kriszkindli.“ Már előzőleg mennyi édes reménynek, vágyak, óhajtatásnak s utólag mennyi kedves emlékek kuforrása e nap, illetve az az ajándék, mely-lyel szeretteinket, barátainkat e napon meglepni szoktuk. És bármily régi is e szép familiaris szokás, mégis mindig új marad. Ez elv alapján állva, a karácsonyi bevisárlásokat illetőleg szolgáltatást kívánunk tenni, a midőn ez évben is felhívjuk olvasóink figyelmét Kertész Tódor fővárosi céleg műipari áruházára (Dorottya-utca 1. sz.) mely e téren nemcsak hazánkban páratlan, hanem bármely nagy világvárosban számottevő lenne. A cég árui-nak végtelen sokaságából, — különösen az alkalmiakat — a jutányos árak illusztrálásul ideigatunk egy nehyat. Igy a karácsonyfára, eléghetetlen csillogó karácsonyfa-díszek, gyertyáskák, lampinok, színes csengők, bombon-érek, lebegő angyalok stb., 5, 10 krtól felfelé. Ezekből ajánlatos egy fura való teljes kolleksiót rendelni 5, 10, 15 vagy 20 firtól. Továbbá fiúk és leányoknak való mindenféle játékok, könyvek, iskolai czikkék 40, 50 krtól felfelé, építő szekrények 35 krtól 15 firtig, törhetetlen és franczia babák 60 krtól 50 firtig. Tombola rendezéséhez összeállított nyereménytárgyak 5 firtól felfelé; berendezett játékszekrények (sakk, domino, kártya) 7—90 firtig, meglepő és tréfás tárgyak 30 krtól 4 firtig; türelemjátékok 20—50 arig. Ezekon kívül: író és dohányzó, háztartási, varró- és toilet czikkék, finom bőrárak, legyezők, albumok és arczképekreték nagy választékban; porcellán, majolika, bronz és angol ezüst tárgyak már 30, 40 krtól fel 100 firtig; japán, kínai és indiai árak 10 krtól fel-felé. Az újonságok közt különösen feltűnnek a legújabb forgalomba hozott és máris igen kedvelt csinos alumínium czikkék. Továbbá thea-főző számovárak, üstök és kannák 2—45 firtig; utazó czikkék, torna, vívó-és vadász eszközök, koresolyák (Rohoney-féle híres „Columbus“ is) stb. Mindenkének ajánljuk, hogy kérje a cégtől nagy képes árjegyzékét s ennek alapján tegye meg választásait, de a megrendelést ne halassza az utolsó napokra, mert ilyenkor roppant sok a munka s esetleg postai késedelem is fordulhat elő. Még csak annyit, hogy a meg nem felelő árut a cég készséggel kicseréli vagy visszaváltja.

Közönség köréből.*)

Rimaszombat, 1892. december 3.

Tisztelt Szerkesztő ur!

A fürmedések napjait éljük, tehát én is rászánom magamat ilyennek írására, akár kifizeti magát, akár nem.

* E rovatban közérdekű felszólalásokat díjtalanul közlünk, de a felelősség a beküldőt illeti. Szerk.

A járványok idejét éljük, ha két vén asszonyt látok az utcán, előre messze kerülöt rendezek, mégis meghallom, hogy nyavalyákról foly a szó; ha sétát akarok tenni, lépten-nyomon betegeket szállító rázó szekereket pillantok meg, a mint baktatnak a doctörök háza elé, s ha nem tudám is, hogy hol laknak öök, megmutatnak nekem ezek. De szörnyü mód meglepett az, hogy betegeket látok — rendszeresen szállítani olyan ház elé is, hol régtől fogva, s biztosan tudom, hogy egyike sem lakik Aesculap hűveinek: mert ezeket a kocsiakat egyik iskolánk előtt látom megállani.

Megtettem azt a fáradságot is, hogy megkérdeztem a szekernél levőt, hogy kit keresnek, és ő így felelt nekem: „Betegét hoztam a tanító urhoz.“

A dolgot ezek után tovább nyomoztam s megtudtam, hogy egyik tanító ur a gyógyítással rendszeresen foglalkozik, és nyilvánosan üzi a kuruzslást ott, a hol 8 hivatott szakférfiu szolgálja az emberiséget.

Elhatároztam tehát, hogy — távol minden rosszakarattól — ezt nyilvánossá teszem, s felhívom rá közéletünk jelesének, vármegyei physicusunknak figyelmét, mert e tapasztalatom az orvosokra nem nagyon hízelgő, a megyei közegezség ügyére nézve pedig mindenesetre hátrányos. Egy tanu.

Törvényszéki esernök

A rimaszombati kir. törvényszék mint büntető bíróságnál a jövő hét folyamán következő ügyek kerülnek nyilvános tárgyalás alá:

December 14. napján:

1. Zsák Ferenc és társai ellen lopás büntette miatt indított ügy.

2. Id. Istók Mihály ellen hamis vád ezimén folyamatba tett bűnügy.

3. Felsőbb bírósági ítélethirdetések.

December 15. napján:

1. Lopás büntetével vádolt Banczik Mihályné elleni fenytítő ügy.

2. Sulyos testi sértés büntetével terhelt Brandenburg József és társai ellen indított bűnügy.

3. Bűnpártolás vétségével vádolt Fischer Lajosné ellen folyamatba tett ügy.

4. Felsőbb bírósági ítélethirdetések.

Hja, a huszár még Themisnek is imponál! Sok század merült az enyészet feneketlen örvényébe azóta, hogy Noé ósapánk a szőlő nedvének kellemes hatását felfedezte és legelőször önmagán — bár öntudatlanul is — tapasztalta. Azóta az emberiség aztán már öntudatosan kezdett azzal a sajátos tulajdonságu gyümölcselel élni, melynek nedve az élvezet fokaihoz képest különböző állapotokat idéz elő az emberben; többnyire azonban a kedélyt vidámítja föl, a gondot, bánatot tova üzi, azért „bűlelejtőnek“ is hívják. Fogyasztották mindig az emberek, de általános elterjedésnek tulajdonképen csak akkor kezdett örvendeni, a mikor használatát állami és egyházi törvényekkel eltiltották. Hiába, az emberi természetben rejlik a tilos utáni vágyakozás, a mint azt már a régi közmondás is kifejezte ezen szavakban: „nitimur in vitula, eupimusque negata!“ Ez a természeti hajlam vitte Kis Balázst és társait is arra, hogy az 1889. évi szeptember egyik holdvilágos éjjelén a keleméri szőlőbe egy kis kirándulást tegyenek, bár ama nemes gyümölcs akkor még csak firtós gerezdekben esüngött a tőkéken. Ugy látszik azonban öök nemcsak „hámozva“, hanem „hámozatlan“ állapotban is vonzalommal viseltettek iránta, mint a mint épen az idő sorja hozta magával. Előre kieselt terv szerint indult meg az öt tagu requiráló csapat Poszobáról az éj leple alatt Kelemér szőlő-koszoruzta környéke felé. De hogy-hogy nem, az ellenséges sereg közeledését ideje korán észrevette a hegyi eszős s nem hiába, hogy Farkas a neve, társával el is riasztotta a meglepett ifjakat, mert hogy azok voltak, mondanom sem kell, a mellett azonban tartalékos huszárok is voltak ám, a mely minőségük meg aztán, hogy meglepetésükből magukhoz tértek, arra készítette öket, hogy gyávan s főleg szőlő nélkül ne távozzanak, ha már a felőrai utat odáig megtették. Azért hát összeszedve magukat, támadólag léptek fel s a sövényből kirtott karókkal a két eszöt megrohantva, öket fölre verték ugy, hogy azoknak szenvedett sérüléseik következtében mintegy három hétig kellett az ágyat feküdniök s ezen erőszakoskodáukkal az akadályt legyözve, vandál módra láttak hozzá a szőlő szaggatásához és zsákmányukkal mint diadalmas csapat vonultak hazájukba, Poszobára vissza az éjben; de hiába „sütött a hold, sötétség nem volt“ s azért ezen „ana és katabázisuk“ nem is maradt titokban, bár öök maguk jobban szerették volna, ha az sohasem kerülne világra. Mégis oda került és azért a kir. törvényszék kérdőre is vonta öket még 1890. évben testi sértés és lopás miatt akkor el is ítélte a delinquenseket; de öök nem hagyták abban, appeláltak s a felsőbb bíróság megsemmisítvén az első ítéletet, új eljárást és újabb végtárgyalást rendelt el. Ez utóbbi a mult hét egyik napján meg is lett tartva s az ifju huszárok mostan másodsor már minősített rablás vádjá alatt álltak a kir. törvényszék előtt. A szerenese azonban időközben pártjukra állt, a huszárgyerekeknek is egynehány újabb tanuval sikerülvén igazolnóik alibeükert annyiban, hogy a kritikus éjjelen öök a fonóban fürge parasztlányok körül és nem a keleméri szőlő gerezdek közt forgolódtak; ez által a sulyos vád alól huszárosan kivágták ezuttal magukat, haesak még a felsőbb bíróság, hová az ügyészi felelbezés folytán kerül az ügy, bele nem vésítja a fogukat azokba a szép szőlőfürtökbe, a melyeknek elvitelét ugyanök állhatatosan tagadták, de a melyek ama bizonyos éjjelen a eszősök megveretésével egyidejüleg a keleméri szőlőhegyről tényleg eltűntek.

Hivatalos közlemények.

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

PÁLYAZAT.

1308 sz. — A nagyrozei kir. járásbírószék telekkönyvi osztályánál üresedésben lévő s 1 frt 50 krral javadalmazott egy telekkönyvi átalakító díjnoki állásra pályázatot nyitok.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy képzettségüket, különösen a telekkönyvi teen-

dökbeni jártasságukat igazoló bizonyítványokkal felszerelt kérvényeiket a közszolgálatban lévő hivatalfőnökök útján f. évi december 23-ik napjáig hozzám nyujtsák be. A telekkönyvi szakvizsgát igazoló folyamodóknak elsőseget nyujtok.

Rimaszombat, 1892. december 2-án.

Kubinyi Aladar, kir. tszéki elnök.

Felelős szerkesztő: Lörinczy György.

Kiadó-tulajdonos: Dr. Bernát István.

Nyilt-tér.*)

Czáfólat.

Jelző: „Önvádat tartalmaz az erőltetett védelem.“

Az állítólagos ineszék tulajdonosai aláírásával a „Gömör-Kishont“ című hetilap 50-ik számában megjelent nyilttéri közleményre kénytelenitve vagyok viszonzálatomat a n. é. közönség itlé-széke elé terjeszteni.

A hét hős sváb elszóntsága, midőn a nyulat üldözik, megszállta a rimaszombati héber imaház székeinek állítólagos tulajdonosait, midőn ellenem a harezórtre kiléptek. Midőn e harezórok tárogatója a „Gömör-Kishont“ ban éktelen nótáját hangoztatta, szánalom szállta meg keblemet, mert öök csakugyan kénytelenitve lenének az imaházban jogtalanul előglalt trónukról leszállani.

Midőn a husz év előtt használt, most már elavult és hasznavehetetlen löfegyverüket előrántják, szépen az autonómia mögé bújva azt állítják, hogy azon időben ezeket ézettek az imaház javára, mi ismét a fullentes netováljába, mert a pófeszkedök husz év előtt erdoztak, de azok áldozatok mellett követelőleg nem léptek fel. — Egy jelenlegi miskolci lakossal, ki azon időben székelt váltótott, pereskednek és jogát elvitálni akarva, nem veszik észre, hogy saját tulajdonukat is megadták. — Nem lehet esudálni, hogy az inaszék állítólagos tulajdonosai haraggal támadnak ezikkirő ellen, ki minden igaztalan eljárást a hitközség kebeléből kiirtani igyekszik és részint ki is irtotta, sőt oly szabályokat léptetett életbe, melyek most a hitközség vigan látkelő életét képezik. Maga szőlő több és hasznosabb szolgálatokat tett ugy anyagilag mint szellemileg a hitközségnek, mint az összes állítólagos székutaladnosok. Soha nem engedte, hogy a hitközségre káros határozatok hozassanak, mint nem fogja soha sem engedni, hogy az imaház szétaraboltsassék. A jelen és mult sorok írója anonymitása szerénységében gyökerezik, szívén fekvén a hitközség jóléte, nem pedig nevének litogatása, és szükség esetén nyitott szakkal fog a küzdötren megjelenni. — Ha ezikkirő minden előforduló visszacsólt előcsólni akarja, akkor füzetek telmének meg vele.

Izon durva megtámadtatásom, mintha valótlaniságot állítottam volna azzal, hogy a székek árát 15 és 25 frtra tevém, határozottan kijelentem, hogy állításomat kész vagyok bármikor a nyilvánosság előtt is beigazolni.

Az állítólagos jog, melyre a magukat székutaladnosoknak nevezök hivatkoznak, légből kapott, és okmányilag nem fog soha igazoltatni.

A hang — mely a hitközség érdekeinek védtője ellen használatik — igazolja a nagy műveléségi fokot, melyen az állítólagos székutaladnosok állnak!

Felszólalásom a haladó kor igényeivel karöltve történt, ezeknek jelszava az előretörökés, nem pedig a retrograd-törökés, mely a székbitokosok igyekezetéből kír.

Rimaszombat, 1892. december hó 3-án.

A multkor felszólat: egy hitközségi tag.

* E rovat alattiakért nem vállal felelősséget a Szerk.

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

A közlegő karácsonyi és újévi ünnepek alkalmából van szerencsem a m. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy helyben a főtéren a „Három-Rözsza“ vendéglő mellett levő üzletemben mindennemű **képeskönyvek** és **ifjusági iratok, díszművek, albumok és imnkönyvek** s egyéb e nemű ünnepi ajándéktárgyak rendkívül nagy választékban s **jutányos áron** kaphatók.

Ajánlom továbbá raktáramat a legkülönböfélebb **karácsonyfa-ékítványok** és **felszerelési tárgyakban**, mely utóbbiak, raktáron lévő készletem teljes eladhatása végett, gyári áron ársittatnak el.

Kiváló tisztelettel!

Rimaszombat, 1892. december hóban.

Kármán S.

könyvkereskedése.

Hirdetmény.

A gömörmegeyi nép- és iparbanc az 1760, 2035, 1965, 2142, 2175, 2074, 2206, 2236, 2528, 5007, 4847, 4973, 4930, 5207, 4772, 4363, 4862, 4237, 4192, 4200, 4280, 4212, 4652, 2671, 4266, 5443, 2826, 2835, 5398, 4781, 4509, 4822, 5236, 5084, 4701, 4573, 5267, 4697, 4378, 5378, 4730, 4493, 4163, 4400, 5353, 4524, 5340, 5163, 4002, 4831, 4981, 5357, 5376, 2368, 5427, 5137, 5227, 5328, 5309, 5177, 5188, 5268, 5201, 5276, 5285, 5465, 5315, 5377, 5430, számok alatt elzálogosított s nem rendezett kézi zálogtárgyakat, u. m. arany, ezüst pénzeket és ékszereket, ezüst evőeszközöket, különféle értékpapirokat és betéti könyveket, 1892. évi december hó 23-ának délután 3 oraján saját helyiségében elárverezeti.

Rimaszombat, 1892. december 1-én.

1—2

Az igazgatóság.

A GÖMÖRMEGYEI NÉP- és IPARBANK

Rimaszombatban, 1893. év január hó 1-től az állandó betétek után 4½%-ot ad, a váltókölesöntől eddig szedett 8%-ot 7½%-ra, s a jelzálogkölesöntől szedett 7½%-ot pedig 7%-ra szállítja le. **Az igazgatóság.**

Hirdetmény.

Tornallya város tulajdonát képező

vásárjog

1893-ik év január 1-ső napjától számítandó 3 évre, 1892-ik év december hó 18-án d. e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni, a feltételek Tornallya városházán megtekinthetők.

Tornallya, 1892. nov. 29-én.

Borzy János, bíró.

TISZTA VÉR

az egészség!

12-*

Titkos betegségek, kiütések, halvány-ság, általános fáradtság, gyengeség: mind ez eltűnik, ha a vér egészséges! Gyógymódunk alkalmazása mellett kezeskedünk a gyökeres gyógyulásról. Kérdezősködő levelekhez levélbélyeg esatolandó.

„Office Sanitas“, Paris
30, Faubourg Montmartre

Hirdetmény.

5448 sz. — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. ügyészség végrehajtatónak Fodor András zabari lakos végrehajtást szenvedő elleni 47 frt 16 kr. tőkekövetelés és jár. ereje iránti végrehajtási ügyében a rimaszombati kir. törvényszék területén lévő Zabar községben fekvő a zabari 61. stíjkönyvbe A. 123. s. sz. 1. ²/₁₆ úrb. birtokból, erdő s legelőből Fodor Andrást illető egynegyed részére az árverést 395 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1893. évi január hó 18-ik napján d. e. 10 órakor Zabar községben a bíró házához üzetik ki, hol is megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át vagyis 39 frt 50 krt készpénzben vagy az 1881: LX. törvényezikk 42-ik §-ában jelzett, árto-lyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. törvényezikk 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-
szolgáltatni.

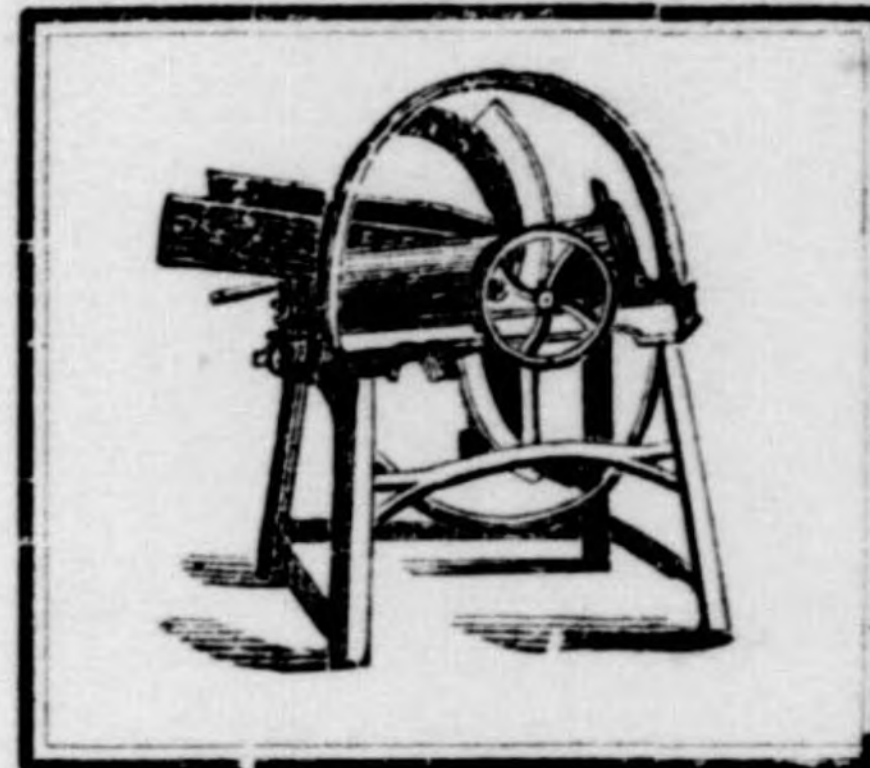
Kelt Rimaszombat, 1892. évi szeptember hó 17-én.
A rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság:
Tomcsányi, kir. tvszéki bíró.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödeje Kassán, Eperjesi-ut 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemeltartásával czélsze-
rűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Sorvető és szórvavető gépeket,
Szec-kavágókat, kézi vagy járgány hajtásra,
Répavágókat és tengeri morzsolókat,
Olajsajtókat és olajmag-pörkölőket,
Őrlő- és daráló-malvokat.

Továbbá mindennemű

szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat,
szeszgyár-berendezések stb.

Gépeink, eszközeink és egyéb gyártmányainkat készletben tartjuk gyárunkban.
Gazdasági gépeink képes, valamint öntödénk gyártmányai árjegyzékét kívánatra
ingyen és bérmentve küldjük.

5-6

Nagy alkalmi karácsonyi- és ujévi vásár.

Hámos-torta.

Jogász-torta.

Karácsonyi és ujévi ajándék.

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy a közelgő karácsonyi és ujévi ünnepekre üzletemben igen sok és szép alkalmas ajándék-tárgy van készletben. Nagy választék a legkülönfélébb plüsch-, selyem-, bársony-, elefantessznt stb. Bomba-neokból a legfinomabb fondan és chrém-cukorkákkal töltve.

Kis párisi torták töltve dobozzal együtt 15 kr-ával.

Mindenféle disz-alakooskák, chokoládék, croquettek, mozgó-babuk, szivarkák, thea- és sok másféle sütemények, valamint különféle torták.

A t. szülők különös figyelmébe ajánlom továbbá karácsonyfák díszítéséül szolgáló alkalmas mindenféle cukorka-tárgyaimat, melyeknek árai a következők:

100 db jól esomagolva dobozzal 1 frt — kr. 100 db finomabb . . . . . 2 frt — kr.
100 db jól esomagolva dobozzal 1 frt 50 kr. 100 db excelsior diszes . . . . . 3 frt — kr.

Ajánlom azonfelül különféle künő franczia italaimat, valamint a legfinomabb jamaikat-rum és orosz-theát.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek és a három forintot meghaladó rendelvényeknél: a pénz előleges beküldése mellett, a postaszállítás és esomagolás portomentesen történik.

Üzletemet a t. közönség kiváló figyelmébe ajánlván, maradtam

Rimaszombat, 1892. november 26. Kiváló tisztelettel:

Özv. Miskolczy Istvánné, cukrász.

Ugyanitt tanuloul egy jó családból valo 13-14 éves ifju felfogadtatik.

Huszár-torta.

Kossuth-torta.

Nagy karácsonyi kiállítás.

LÖFKOVICS LIPÓT rimaszombati áruházában: Karácsonyi ajándékok

oly nagy választékban, melyet egy vidéki üzlet sem mutathat fel.

Legdivatosabb és legujabb galanterie cikkek:

Albumok minden alakban, képkeretek csontból, plüschből, réz-
ből és még sokféle lemezből.

Újságtartók, kefetartók, kottatartók, tü-párnák, gallér-, zsebkendő-
és keztyű-kazetták, írószerek, tintatartók, szivar- és pipakészletek,
papirkosarak, kézimunka-asztalkák, kézimunka-kosarak, kézi neces-
serek, illatszertartók, chasses, roppant nagy választék illatszerekben
belföldi, franczia vagy angol gyártmányuak.

Kézi munkák:

Egész kész, kezdett vagy előnyomtatott, posztó, vászon vagy
congree-anyagból, diván-védők, diván-párnák, czizmaluzók hozzá való
rámával, asztal-futók, millyeuk, tabletek, törülköző-tartók, kefe-
kules- vagy hamu-tartók, papucsok vagy komód-czipők, posztó és
stramun-munka, kezdett vagy egész kész.

Feltűnő olcsó árak

papirmunkák hínzéshez barna vagy ezüst színben 20 krtól kezdve,
lámpa-tálcák, fali-kosarak, házi-áldás, szervétartó, névjegy-kosarak.

Midőn mindezeket a n. é. közönség b. tudomására hozom, kérem
mielőtt szükségleteiket fedeznék, az üzletemben felállított kiállítást
megtekinteni és arról meggyőződni, hogy ezen szakmában választékom
izléses összeállítása páratlan.

Mindezeket a n. é. közönség figyelmébe ajánlván, vagyok kész szolgálattal

Löfkovics Lipót.

Szivartárczák himezve minden színben,
péztárczák. (különlegesség korona-tárczák.)
Nyakkendő, fehéremüek és kalapok 25% leszállított árakban.
Gyermek-, fiu-, és leány-ruhák, női felöltők, női derekak, női
sapkák és kalapok.

Muffok és szücsárúk:

Az idény előhaladottsága miatt olcsóbb mint bármely
végeladás.

Egy finom nyulször muff ezelőtt 2 frt, most 95 kr.
Egy finom szealskin-muff ezelőtt 3 frt 50 kr, most 1 frt 90 kr.
Egy finom 2 mtr. hosszú boa ezelőtt 4 frt 50 kr, most 2 frt 50 kr,
minden színben: fekete, fehér és szürke.
Gyermek muff és boa fehér színben 1 frt 20 kr.
Gyermek sapkák roppant nagy választékban.
Jäger-ingek és nadrágok 85 krtól kezdve.

Keztyük és harisnyák,

alsó szoknyák és nadrágok bámulatos olcsó árak mellett.
Czipők és csizmák, vadász vagy utazó posztó-csizmák, botosok
a nálam már megszokott választékban.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.